

tu*, ijav rkt.; kje se zemlja, da Grafenauer n i v n o b e n e m k l u b u. Še boj pa bi nas veselilo, ako bi orglar poslanec enkrat označil svoj program. Povej je treba, kakšni stranki, kakšnemu nazi- in menjenju pripada! Pa ne s psovki, ne z resnimi besedami. Klerikalec ni Gra- fener, kajti drugače bi šel in poljubil pokorno ponino Šušteršiču roko. Liberalec ni, ne bi se vsedel poleg Hribarja. Krop ni urda voda tudi ni. Kaj si torej, Grafenauer? Zaradi nemške veselice v Sp. Dravogradu najajojo prvaški listi v godbo c. in k. peš- ki štev. 17 iz Celovca, češ da je igrala „vse- mite, naravnost protivavstrijske“ pesni... in nemirjenost! „Wacht am Rhein“ je torej protivavstrijska pesen. Zakaj? Ali zato, ker Avstrija že leta in leta z Nemčijo in Italijo potreben trozvez?... Sicer pa je ves ta mirovni rumel“ prvaških časnika malo komedijantovski, binavski. Vam prava- ni klerikalem je za Avstrijo toliko, kakor laski sneg. Saj ste vendar pa n slavisti na. Saj sanjate vendar o n o v i „Iliriji“, jugoslovanski državi! Saj si že vendar z d r u ž e n j e s srbskimi kraljemorilci in kanakimi banditi! Saj je vendar ves vaš napravljen v urešenje večne duhovni- ke nad vlaže! „Patriotje“ ste, — kadar denuncirati nemškega soseda. Za dom pa se poživigate na Avstrijo in de- mitate v s e l o v a n s k e, izdajalske besede. mestite pred lastnimi durmi!

Duhovniška izobrazba. V zadnjem, Š Miru“ poda selski duhovnik tamoznjega učitelja. Študi smo v dotičnem prav katoliškem članku slike peske: „norec“, „šolmašter“, „ga pes- po povaha“, „nemčur“, „pob“, itd. Prosimo, n piše r i m s k o - k a t o l i š k i d u h o v n i k vrogo bližnemu! Einspieler in Podgorje, to plodov vajine dela! Zato sta vidva odgo- ma za tako podivjanost.

Zopet obsojeni klerikalec. V Labudu je bil zadojni volitvami najboljši agitator za kaplana Walcharja neki Jos. Krusch, Baumgartner. Mož je pri svoji agitaciji legal, da se je kar kadilo. Med drugim tudi posestnico Katerino Hamusch. Zato moral pred sodnijo za odpuščanje prosiči, K društvo „Südmärk“ in sodniške troške v roku 98 K 36 h plačati. Tako naj se zgodi enkrat lažnivcem!

Hujščaki — avanzirajo! Rizmere na Koroš- in postaja vedno bolj čudne. Največji hujšči prihajajo naprej in avanzirajo. Zdaj je znani prvaški duhovnik dr. Lambert knezoškofski dvorni kaplan. Na Koroš- in bodo razmere kmalu tako daleč dozorele, kar na Štajerskem. Vera postaja duhovščini sveta briga, glavna stvar pa ji je politično znanje.

Prizivne razprave. Prizivno sodišče v Če- lovcu je razpravljalo te dni o sodbi, s katero je obsojen dr. Messiner na 50 K globe, ker imenoval farški „Josefiverein“ za „nekriščan- ga“. Sodišče je razveljavilo prvo sodbo in je dr. Messiner tedaj oproščen. Isti dan se je razprava o prizivu urednika g. Maier od „Landeszeitung“. Urednik je bil svoj obsojen, ker je imenoval župnika Snediča. Tudi to sodbo je sodišče razveljavilo in bil Maier-Höffern oproščen.

Od koroških železnic. Poslanec Dobernik stavil te dni na ministra vprašanje glede obsega pomanjkanja vozov na železnici Celovec-Slovene. Res je potrebno, da se tu nekaj izdelnikov v Rožno dolino je vedno več, kar pa vedno premalo. — Poslanec Nagel je zavzemal za železnico, za katero je delovali in ki bi bila v veliko korist vsemu okraju. Tako delujejo napredni poslanci. Grafenauer pa — se blamira!

Dohotnik. V Celovcu je umrl baron Seenus, je zapustil nemškemu šolskemu društvu 1000 K.

Gad je pičil neko deklico v občini Smerče. Deklico se nahaja v smrtni nevarnosti.

Z nožem je obsuval svojo nekdanjo ljubico, neko kelnerico pri Lesjaku v Porečah, njen čestilec.

Bik je umoril 64 letnega hlapca Tomaža Zwischenberger iz občine Lipa.

Nevihta v Labudu. 6. julija m. je divjala v Labudu nevihta. Posestniku A. Koplecku je ubila strela 2 in pol letnega konja in ima mož 500 K škode.

Bolnik zdravnika ugriznil. V Beljaku je ugriznil neki bolnik dr. Hocka, ko ga je ta ravno operiral. Dr. Hock je vsled tega težkobole.

Strela je ubila na beljaški alpi (Villacher-Alpe) 4 konje. Škode je nad 2.400 kron.

Po svetu.

Fabrika zrušila se je v Filadelfiji. 40 oseb je bilo ubitih.

Nesreča v cerkvi. V neki občini na Toskanskem so blagoslovili nove zvonove. Ali komaj so pričeli zvoniti, ko so novi zvonovi dolgi padli in ubila več oseb.

6 oseb strela ubila. V Nemet-Szent-Petrnu na Ogrskem je zbežalo pri nevihti 6 oseb v neko kočo. Strela je udarila v kočo in ubila vseh 6 oseb.

Cloveška beštija. V Lvovu (Galicija) je zvezala krčmarica Sarah Spitzer svojo 6 letno hčerko in ji vlivala vrčo olje tako dolgo v usta, dokler ni nesrečni otrok umrl.

Kuga v Indiji je velikanska. V prvih 3 mesecih tega leta je obolelo nad 500.000 oseb na kugi. Od oktobra 1896 do konca l. 1900 je umrlo v Indiji čez 403.700 oseb na kugi, od l. 1900 do 1905 pa čez 3 milijone oseb. To so grozne številke.

Za dom in družino.

Tobakove konce (po domače „čike“) treba nabirati. Tobakov sok ali prah je namreč izborni sredstvo proti malemu mrčesju v vrstu. Konce treba posušiti.

Gospodarske.

Poročilo o ptujskem sejmu. (Sejem s konji, živino in svinjami dne 17. julija 1907.) Vkljud devčnemu vremenu je bilo prgnanih 222 konj, 1.195 komadov goveje živine in 685 svinj. Trgovina je bila pri malo zvišanih cenah zelo živahnih in se je skoraj vse prodala.

Gorje hiši, ki ima zapravljivo gospodinjstvo. Na „Brinjevem vrhu“ gospodari Tone Brbin, mož najboljše starosti. Tonetovo posestvo je bilo š pred petimi leti, ko je umrla Tonetova mati Katra, eno najlepših v vasi. Niti krajcarja dolga ni bilo na njem, da, še celo nekoliko razposojenega denarja je imel Tone med sosedji. Danes pa je Tonetovo premoženje zadolzeno, tako zadolzeno, da se oglasti dan na dan beričev boben na dvorišču. Vsi ljudje v vasi se čudijo, kako je moglo priti to tako hitro. Saj ni Tone ne pjanec, ne igralec niti se ne oblači gospojsko, niti ne hodi po nepotrebnem z doma. Priden pa je bil tudi Tone, kakor prava maryja. Pantudi ni Tone kak nazadnjak, kakor jih je v vasi celo število, ne, on čita kmetijske liste in knjige, kedarkoli mu dopušča prosti čas in se tudi ravna po tem, kar bere. In vendar gre njegovo gospodarstvo tako naglo rakov pot. Vprašajte zakaj? Pa vam povemo. Tone Brbin iznad „Brinjevega vrha“ bil je priden gospodar, toda bil je preveč popustljiv nasproti svoji ljubi ženici Urši. Urša, Tonetova žena, to vam je bila prava vaška pošta. O najmanjšem dogodku, ki se je vršil v vasi, znala je praviti Urša na dolgo in široko. Kakor po brzojavu seznašo se je v kratkem ne samo v spodnji, marveč tudi v gornji vasi, vse o čemur je dobila Urša sporočilo. Prav zato so jo najbrže imenovali tudi s pridevkom „Telegraf“. Urša je vedela včasih tudi za take dogodke, kateri se niso nikdar vršili. Na „Brinjevem vrhu“ bilo je nekako zbirališče vseh radovednih žena iz vasi. Posebno pogostoma si videl tu Nežo Klepetajo. Dasi je včasih Tone zarentačil na to ali ono babišče, ki mu je brez posebnega posla prihajalo v hišo, vendar ni to mnogo pomagalo. Pa je prišlo, ko se je prepričalo, da je Tone z doma. Kako bi pa ne prišle uboge ženice h dobiti Urši, ki jih je tako rada postregla s kofetom, samo da se se je zamogla do dobrega nagovoriti. „Sedite botra,

sedite, da vam skuham malo kofe.“ „E saj ni treba botra ne. Pa naj bo no, ker ste tako dobra.“ „Malka, teči brž po dva kila cukra v štacuno. Reci naj zapišejo, bomo že plačali. Eh, saj tudi kofeta je več malo; vzemi tudi en kilo kofe. Reci, naj dajo onega dobrega in ne takih smeti, kakor zadnjikrat.“ Tako se je navadno začel pogovor na „Brinjevem vrhu“, ko je prišla Neža v posete, nadaljeval pa se je, dokler se niso zasišli gospodarjevi klici na dvorišču. Mlada Malka pa je tekala v štacuno, kjer je dobila vedao zavitek bonbončkov. Sedaj je prišla kofeta in sladkor, potem je tekla po štruco belega kruha, potem po cikorijo, riž itd. Urša pa je kuhalo svojim priateljicam — vaškim klepetuljam. Da ni šlo radi tega na „Brinjevem vrhu“ vse v najboljšem redu si lahko mislimo. Ne samo, da je Urša moževno premoženje preveč delila med svoje priateljice, marveč s svojim klepetanjem zanemarjala je tudi gospodinjska opravila. Po smrti Tonetove matere bila sta naredila in nesnaga na „Brinjevem vrhu“ takoreč doma. „Jaz ne morem vsemu kaj“, izgovarjala se je Urša vedno nasproti Tonetu. Kolikokrat je moral požirati Tone sline, mesto na pol kuhane večerje, katero je Urša po dokončanih „avdijencah“ v naglici napravila. Lačni prešiči civili so včasih tako, da jih je bilo slišati celo na drugi konci vasi, ker jih je Urša v svojih „dialogih“ popolnoma pozabilo. Samo včasih so bili zadovoljni s svojo gospodinjo. To je bilo večinoma takrat, ko je šel gospodar bolj daleč z doma in se je Urša nadjala, da ga ne bo tako brž domu. V takem slučaju si je mislila Urša: kaj se bom trudila s kuhanjem, pa je tekla v podstrešje ter zajela s košem precej globoko v kup turščice, katero je vrgla v prešičje korito. „Saj Tone ne bo znal za to“, si je pri tem mislila. Tudi kokoši, njene priateljice, so morale včasih brez večerje spat. Povarjam pa, samo včasih, ko je imela Urša posebno važno razpravo. No, Urša se je pa s to nemarnostjo sama kaznovala, ker ni dobila naslednji dan v kurniku toliko jajc, kakor po navedi. In to je ona tako rada cvrila, oh tako rada! Zato pa ni štedila pri kokoših ne s turščico, ne z ajdo, ne z ovrom, ne s pšenico. Kar po poln lonec zrnja je vrgla na dvorišče. Seveda so pozobali večino tega zrnja vrabci, katerih je bilo na „Brinjevem vrhu“ velika črda. Njim ni bilo treba tu ne orati, ne sejati aželi so vseeno. Zato je bil okoli „Brinjevega vrha“ pravi živ žav. Urša je bila, od kar je prevzela ona gospodinjstvo, kakor pravimo, „odprta“ žena. Vse bi rada razdala. Ne samo vaške klepetulje, marveč tudi drugi ljudje so jo radi obiskovali. Kedar so prišle ciganke v vas, tekle so naprej h Urši pogledat. Vselej so doble precejšen kos slanine. Posebno one, ki so znale boljše lagati, niso šle praznih rok z „Brinjevega vrha“. Lončarji so tudi mnogo zaslužili pri Urši. Rajši nego v denarju plačevala je Urša lonec in sklede, katerih je jako mnogo razbila, v naravi z ječenom, s fižolom ali s pšenico. Lonc velja toliko, kakor ječmen, s katerim ga napolniš. Čim več lonc, več zrnja treba. Proti temu, da je bila nasproti boračem radodarna, nočemo nič reči, ker so ti ljudje navadno potrebni. Tone Brbin ni bil z gospodinjstvom svoje žene kaj zadovoljen. To ji je dal večkrat s prijazno besedo tudi razumeti in večkrat se je namenil, da bo nastopil bolj ojstro, toda njogovo jezo je vedno premagala ljubezen do svoje žene. Še celo takrat, ko mu je prinesel štacunar dolgi račun o kavi, sladkorju in drugih štacuaških rečeh, ni rekel ženi drugega, kakor „kam si za božjo voljo dela toliko reči! Saj ni bilo prej, dokler je živila mati, nikdar kaj takega!“ Urša je pričakovala daljšo pridigo, zato je bila zadovoljna, da se je izkopala iz zadrege na tako priprost način. To ji je dalo tudi pogum, da so postajali računi od časa do časa veči. Tone Brbin prideloval je sicer precej žita, prodal pa ga ni niti zrna. Še pred veliko nočjo pa je moral kupovati zrnko. Temu se ne smemo čuditi, če pomislimo, da je razpolagala Urša v podstrešju. Celo zabelo, katera je za časa matere vedno dočakala nove koline, je pričela Urša že poleti jemati v štacuni na kredit. Prodati ni mogel Tone nič drugega, nego nekoliko vina. Ker je imel dve molzni kravi, bi se dalo včasih kaj masla spraviti v denar, toda večina mleka porabila se je za kofe